

Voorkomen van besmettingen op het werk

Probleembeschrijving

Ook in werksettings komen besmettingen voor – koplopers daarbij zijn de horeca en andere contactberoepen. Afstand houden en hygiëne zijn in alle werksettings van belang, evenals thuis blijven bij klachten en laten testen.

Voor contactberoepen: extra adviesvraag aan het OMT? Nu de besmettingen in deze groepen toenemen, is het de vraag welke extra beschermingsopties er zijn voor mensen werkzaam in niet-medische contactberoepen waarbij 1,5m afstand houden niet goed mogelijk.

→ **Nu focus op kantoorsetting**

Be prepared – aanbod voor werkgevers

- **Mini-campagnes focus op verschillende typen klachten**

- bij klachten blijf je thuis!
- voorbeelden : hoe spreek je elkaar hierop aan
- Inspelen op het seizoen –verkouden in de herfst

- **Bedrijfsbox “corona-proof in a box”**

- Stickers, posters, hygiëne palen, drinkbekers met tekst
- Checklists voor werkomgeving; uitleg over ventileren; vvoorbeelden
- Voor alle bedrijven die steun ontvangen – met grote korting beschikbaar of gratis
- Mogelijkheid tot personaliseren met bedrijfslogo etc.
- **Bedrijfs coronacoach** → iemand die een dagdeel het hele gebouw / bedrijf na loopt en management / coronacoach team kan adviseren hoe het beter kan en toch nog leuk blijft.
  - › Oa Met handenscan : speciale lamp die laat zien hoeveel bacterien er op handen zitten ter illustratie

Basis tips voor een coronavrije werkomgeving

Principe	Voorbeeld
Feiten	<p>Belangrijk om medewerkers goed uit te leggen wat er van ze verwacht wordt als ze naar het werk komen</p> <p>→ Feitenkaart / brief per post</p> <p>→ App met laatste info per sector</p> <p>Leg uit waar ze aan bijdragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samen zorgen dat de werklocatie open kan blijven - samen zorgen dat collega's elkaar niet besmetten; - <i>Indien van toepassing</i> voorkomen medewerkers besmet raken door klanten / cliënten
Faciliteren & verleiden	Richt de toegang tot de werklocatie en de locatie zelf zo corona-proof mogelijk in: afstand houden & hygiene
Frictie (incl. handhaving/toezicht)	<p>→ Organiseer drempels voor ongewenst gedrag</p> <p>→ Collega's in de rol van corona coach</p>

Werkomgeving

Principe	Voorbeeld
Autoriteitsprincipe & Peer to peer influence	Veranderingen werken beter als dit breed wordt gedragen binnen de organisatie. <ul style="list-style-type: none"> • Goed voorbeeld doet goed volgen: • > filmpjes / foto's • Geef iemand de rol afstandscoach
Default nudges	Maximum aantal stoelen aan tafel / in overlegruimte / kantines
Impuls nudges	<ul style="list-style-type: none"> • Handhygiëne paal bij de ingang van elk gebouw, bij voorkeur een met sensor of elleboog bediening • Stickers als reminders

Corona coach team

- Betrek medewerkers bij het vriendelijker inrichten van de nieuwe default inrichting gericht op afstand houden & hygiëne :
  - Benut grote planten om de natuurlijke looprichting te beïnvloeden
  - Voorkom geheimtaal (rood geeft voorrang aan zwart op de trap)
  - Vermijd rode alarm linten, maar benut vriendelijke kleuren
- Week / dag start met corona coach team
  - Wat is vandaag/afgelopen week opgevallen?
  - Waar lukt afstand houden nog niet goed? Wat kunnen we doen
- Wisselende bezetting van corona coach team - door mensen een week 'corona dienst' te geven, verhoog je algemeen kennis en alertheid niveau bij meer mensen dan een vaste coach kern.
- Coaches kunnen iets uitdelen zoals een persoonlijke hygiëne kit, complimenten kaartjes, doosje lekkers
- Corona Team leiders krijgen korte opleiding; kan op cv

Kennis & default nudge

dagelijkse ronde vd
corona-coach om
overlegruimtes te
checken

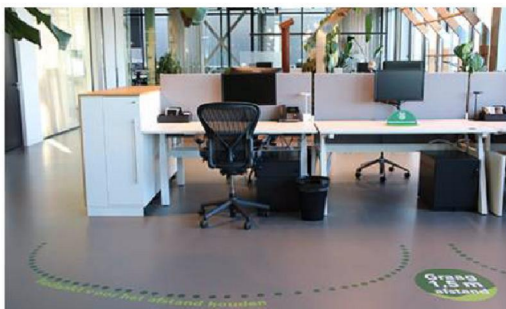

stoelen opstapelen
of stoelen in de opslag

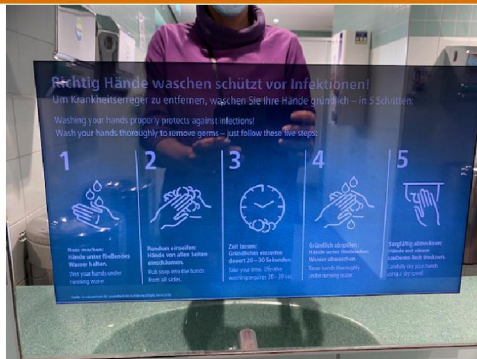

Visuele reminders 1.5 afstand houden

- Printer
- Werkplek
- Koffiezetapparaat
- Toilet

Handen wassen

Blijf goed handen wassen stimuleren met **heldere, zichtbare instructies** op de plekken waar het gewenst is

- Bij de spiegel boven de wasbak
- Aan de binnenkant van de wc-deur, maar dan graag wel op ooghoogte als je zit op de wc, of bij de mannentoilet op ooghoogte stand boven het urinoir
- Reminders "was regelmatig je handen" ook op andere plaatsen waar mensen langs komen en een kraan nabij is (stickers)

Overleggen op kantoor

Vaste zitplaatsen

Catering per persoon / op maat

Zelf koffie/thee laten halen

Touch pen om met lazerlampje op afstand iets aan te kunnen wijzen

Bij maken van reservering: pop-up "is het echt nodig om hiervoor naar kantoor te komen?|"

Complimenteer medewerkers!

- In plaats van pinck socks:
  - doei corona M&Ms uit te delen bijv. door corona-coaches / Corrie Corona
  - Pepermuntjes met 'n pakkende tekst
- Keukentafelgesprekken thuis (ga vooral op de fiets bij je collega's / medewerker langs) show that you care!
- Bij alle online meetings ook aandacht voor 'hoe gaat het met je'
- Toon begrip – dat het ook vervelend is om zo weinig elkaar live te kunnen ontmoeten / samen te werken
- Indien nodig: sanctioneer consequent

Sociale norm

Online aandacht voor gezellig samen zijn

Met collega's in kleinere settings
veilig op afstand in de horeca

Virtuele borrels,
pubquiz,
ontmoetingsmomenten
→ ook leidinggevenden
doen mee!

Sociale steun – zeker in
situaties waar het
thuiswerken langer
moet worden
bevorderd, om drukte
op de werkplek te
vermijden.

Gebruik de term **fysiek afstand houden** ipv **social distancing**
→ Belangrijk dat medewerkers niet elke vorm van samenwerking mijden

Laagdrempelig meldpunt inregelen

voor werknemers die verplicht worden naar kantoor te komen (ook als dat niet per se hoeft, zoals kantoorwerk). Daarna betrokken werkgevers bellen en aanspreken en eventueel beboeten. Boete wordt gedoneerd aan de zorg. Dit meldpunt ook goed onder de aandacht brengen. Om het niet alleen negatief te gebruiken: goede voorbeelden kunnen ook ingediend worden via dit meldpunt. Die komen dan weer op de site met handelingsperspectief (eerder idee, sheet 9)

Grote spiegel bij de ingang

Op linkedIn
gedeeld door
Rianne Letschert,
rector Universiteit
Maastricht

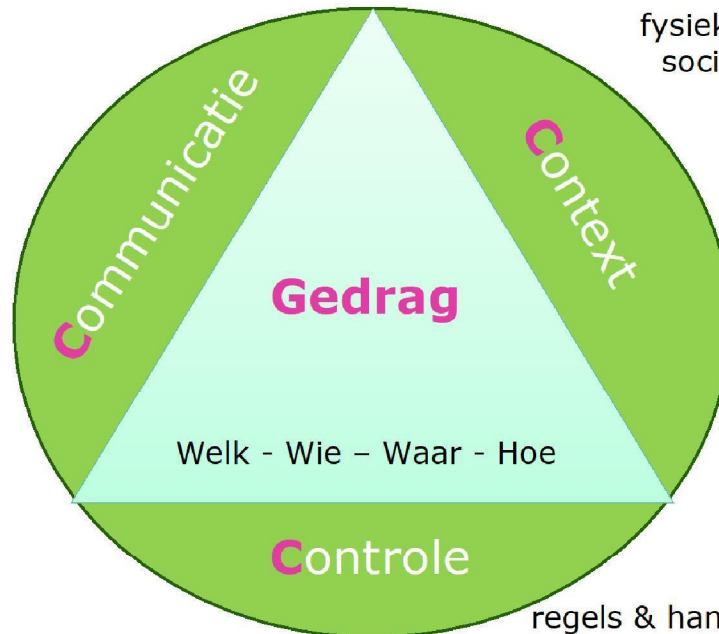
Bij werken in de openbare ruimte buiten...

overtuigen
informereren
uitleggen

fysieke omgeving
sociale invloeden

regels & handhaving
drang & dwang

Psychosociale factoren tav de 1.5meter

Kennis en duidelijkheid over de maatregel afstand houden, maar ook de ervaren praktische haalbaarheid om de 1.5 meter afstand na te kunnen leven, dragen bij aan de naleving hiervan. Daarnaast moet men de maatregel als **effectief** zien en **steunen**, en spelen **solidariteitsoverwegingen** zoals het niet willen besmetten van kwetsbare anderen, en het voelen van een **burgerplicht en verantwoordelijk** een rol bij naleving. Bezorgd zijn over de eigen gezondheid wordt minder vaak genoemd als reden om, of heeft geen effect op, fysiek afstand te houden. **Sociale invloeden** als zien dat anderen afstand houden hangen positief samen met naleving. Het hebben van werk (bijv. waarbij afstand houden niet mogelijk is of waar niet thuisgewerkt kan worden) vormt een **barrière** tot naleving. De **ervaren mogelijkheden** om de maatregel niet na te leven spelen ook een rol, deze namen toe gedurende de versoepelingsmaanden, en dit ging samen met een afname van de waargenomen sociale norm rond afstand houden door anderen. Waargenomen **kans op boetes** bleek geen effect te hebben op naleving.

Barrières om niet fysieke afstand te houden zijn het hebben van **werk** waar afstand houden niet mogelijk is, of waar thuiswerken geen optie is. Daarnaast hangen de **ervaren toegenomen mogelijkheden** om de regels niet na te leven ook samen met een afname van naleving, net als een afname van de **waargenomen**

Literatuur inzichten – bevorderen 1.5 meter

Communicatiemiddelen die ingaan op **persoonlijke ervaringen van mensen die bescherming het hardst nodig hebben (kwetsbare geliefden), waarbij empathische motivatie** wordt aangesproken, hebben een groter effect op naleving dan enkel informatievoorziening. Geef dus niet alleen maar informatie over de regels, maar gebruik empathie-verhogende berichten waarin ook de mogelijkheid wordt benadrukt dat men anderen (en nog beter: kwetsbare, identificeerbare dierbaren) besmet. Laat hiermee dus de consequenties van regelschending zien.

Doe een appèl op **solidariteitswaarden**. Het centraal stellen van het belang van elkaar beschermen heeft mogelijk meer effect dan het centraal stellen van het beschermen van jezelf. Laat zien dat **anderen de regels naleven**. Geef **duidelijke, eenduidige en specifieke context-gebonden informatie** en haal misverstanden weg ('Wat houdt social distancing en afstand houden in, wat is acceptabel?'). Gebruik persoonlijke **voorbeelden** en sterk beeldmateriaal, en vermijd autoritaire berichtgeving.

Maak het **gemakkelijker**. Voorzie burgers van middelen die afstand houden beter mogelijk maken, zoals contact-minimaliserende aanpassingen in de fysieke omgeving. Zo wordt het gemakkelijker gemaakt om de richtlijnen na te leven.

Met dank aan input van:

- Gedragsteams van
  - Inspectie SZW
  - Ministerie van Financien
  - Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
  - Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
  - Ministerie van Algemene Zaken / team DPC
- RIVM
  - Corona Gedragsunit &
  - wetenschappelijke adviesraad